

NORGES HØYESTERETT

Den 7. november 2007 avsa Høyesterett kjennelse i

HR-2007-01863-A, (sak nr. 2007/1404), straffesak, anke,

A (advokat Berit Reiss-Andersen)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (kst. statsadvokat Håvard Kalvåg)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Oftedal Broch**: Saken gjelder om erverv i strid med våpenlovens bestemmelser av en maskinpistol og en revolver skal vurderes som grov overtredelse av loven, jf. § 33 annet ledd.
- (2) Ved Larvik tingretts dom 10. april 2007 ble A funnet skyldig i to overtredelser av våpenloven, to tilfeller av forsettlig heleri og ett uaktsomt heleri, samt to narkotikalovbrudd. Han ble frifunnet for ett tilfelle av heleri og ett tilfelle av dokumentfalsk, begge forhold tilknyttet en varebil. Straffen ble satt til fengsel i 60 dager, hvorav 30 dager ble gjort betinget. Dommen har slik domsslutning:
 - ”1. A, f. 00.00.71, frifinnes for tiltalebeslutningens post III c og IV.
 2. A, f. 00.00.71, dømmes for overtredelse av våpenl. § 33, 1. ledd, 2. pkt., jfr. § 7, 1. ledd, våpenl. § 33, 1. ledd, 2. pkt., jfr. § 13, 1. ledd, straffel. § 317, 1. ledd, strl. § 317, 1. ledd, jfr. 5. ledd, strl. § 162, 1. ledd og legemiddell. § 31, 2. ledd, jfr. § 24, 1. ledd, alt sammenholdt med strl. § 62, 1. ledd og § 63, 2. ledd, til en straff av fengsel i 60 – seksti – dager hvorav 30 – tretti – dager gjøres betinget med en prøvetid på 2 – to – år, jfr. strl. § 52 flg. Til fradrag i straffen går 3 – tre – dagers utholdt varetektsfengsel.
 3. A, f. 00.00.71, dømmes i medhold av strl. § 35 til å tåle inndragning av 1 sprøyte, 1 snifferør, ammunisjon, 1 revolver, 1 maskinpistol og 1 VW Transporter påsatt kjennemerke 00 00000.

4. **A, f. 00.00.71, dømmes til å erstatte det offentlige saksomkostninger med kr. 2.000 – kronertotusen –.”**

- (3) Påtalemyndigheten anket over at ervervet av våpnene ikke var ansett som grov overtredelse av våpenloven, jf. § 33 annet ledd. Det ble også anket over frifinnelsen for heleri og dokumentfalsk i forbindelse med varebilen.
- (4) Anken førte frem på begge punkter. Ved Agder lagmannsretts dom 22. august 2007 ble A dømt for grov overtredelse av våpenloven. Han ble også funnet skyldig i forsettlig heleri og dokumentfalsk i forbindelse med varebilen. Straffen ble fastsatt til fengsel i åtte måneder.

- (5) Domsslutningen lyder slik:

”1. A, født 00.00.1971, dømmes for overtredelse av våpenloven § 33 første ledd annet punktum jfr. annet ledd jfr. tredje ledd jfr. § 7 første ledd, straffeloven § 317 første ledd og straffeloven § 182 første ledd annet straffalternativ, alt sammenholdt med straffeloven § 62, samt for de forhold han ble endelig domfelt for ved tingrettens dom, jfr. straffeprosessloven § 348 første ledd, til en straff av fengsel i 8 – åtte – måneder. I straffen fragår 3 – tre – dager for varetektsfengsel.

2. A fritas for å betale erstatning for saksomkostninger for tingretten og lagmannsretten.”

- (6) A har påanket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder lovanvendelsen under skyldspørsmålet for så vidt våpenloven § 33 annet ledd er anvendt. Det er dessuten anket over straffutmålingen.

- (7) Med hensyn til lovanvendelsen er særlig pekt på at maskinpistolen manglet sluttstykkehodet, slik at våpenets umiddelbare farepotensial var mindre. Gis domfelte medhold i anken over lovanvendelsen, må straffen reduseres betydelig. Men også i motsatt fall hevdes at den utmålte straffen er for streng, idet overtredelsen ligger i nedre sjikt av grov våpenovertredelse.

- (8) *Jeg er kommet til at anken ikke kan føre frem og behandler først angrepet på lovanvendelsen.*

- (9) Det forhold lagmannsretten har ført inn under våpenlovens § 33 annet ledd, er erverv og besittelse av en maskinpistol av type Heckler & Koch MP5 og en revolver av type Ruger 357 Magnum. Det forelå ikke tillatelse fra politimesteren. Dette er en overtredelse av våpenloven § 7 første ledd. Videre er beslaglagt fire magasiner og ca. 150 patroner til maskinpistolen. Uten tillatelse fra politimesteren er dette en overtredelse av våpenloven § 13 første ledd.

- (10) Lagmannsretten uttaler på side 4–5:

”Den type maskinpistol det er tale om brukes her i landet lovlig bare av politiet og det militære. Den kan lades med magasin med 30 skudd som kan avfyres i serie. Etter § 2-8 i forskrifter 20. desember 2002 til våpenloven gis ikke tillatelse for andre til å erverve slikt våpen uten dispensasjon fra Politidirektoratet. Den aktuelle maskinpistol er etter det som er opplyst stjålet hjemme hos et heimevernsmannskap i Bergensområdet. Tyverier av slike våpen fra militære lagre m.v. er et samfunnsproblem, og det antas at stjalne våpen av denne type har vært brukt gjentatte ganger ved organiserte og

spektakulære ran av banker og pengetransporter m.v. Selv om det ikke er grunnlag for å si at tiltalte har anskaffet våpenet med sikte på slik anvendelse, må befatning med spredning av den slags våpen i seg selv anses som særlig graverende. Det kan ikke legges nevneverdig vekt på at våpenet ikke kunne brukes ettersom sluttstykkehodet manglet, antagelig fordi dette var blitt fjernet av vedkommende heimevernsmannskap i samsvar med sikkerhetsforskriftene. Det må antas at den manglende del vil kunne skaffes i kriminelle miljøer. Et politivite opplyste for lagmannsretten at han etter 5 minutters søking på Internett hadde funnet frem til et nettsted med tilbud om det aktuelle sluttstykke. Det nevnes at den revolver som er omhandlet i tiltalen er av kraftig kaliber og fremstår som et særlig farlig drapsvåpen, og at tiltalte også oppbevarte ammunisjon til maskinpistolen.”

- (11) Våpenloven – lov 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon mv. – § 33 lyder slik:

”§ 33. Den som forsettlig eller grovt uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, straffes med bøter eller fengsel i inntil 3 måneder, hvis ikke overtredelsen rammes av et strengere straffebud. Gjelder overtredelsen § 27 b annet ledd eller ulovlig innføring, avhendelse, erverv eller besittelse av skytevåpen eller ammunisjon, kan bøter eller fengsel i inntil 2 år anvendes.

Er overtredelse som nevnt i første ledd annet punktum grov, kan bøter eller fengsel i inntil 4 år anvendes. Ved avgjørelsen av om overtredelsen er grov, skal det særlig legges vekt på hva slags og hvor mange våpen overtredelsen gjelder eller om handlingen av andre grunner er av særlig farlig eller samfunnsskadelig art.

Medvirkning straffes på samme måte.”

- (12) Bestemmelsen fikk i det vesentlige sin nåværende ordlyd ved lovendring 5. juni 1998, da strafferammen ble betydelig skjerpet og regelen i annet ledd om grov overtredelse av våpenloven ble innført.

- (13) Loven angir selv hovedkriteriene for det som skal anses som grov overtredelse av loven. Det skal særlig legges vekt på hva slags og hvor mange våpen det dreier seg om, alternativt om handlingen av andre grunner er av særlig farlig eller samfunnsskadelig art.

- (14) Forarbeidene til lovendringen i 1998, Ot.prp. nr. 74 (1996–97), kommenterer § 33 annet ledd på side 31:

”Annet ledd tar sikte på grove overtredelser av loven. Det skal legges vekt på hva slags våpen det gjelder, f. eks. ulovlige våpen som avsagde hagler, håndgranater, bomber, raketter, miner e.l. eller spesielt farlige våpen som automatvåpen, samt antall våpen. ...”

- (15) At automatvåpen faller inn under annet ledd er også uttrykkelig uttalt i odelstingsproposisjonen side 28. Maskinpistolen i vår sak er et automatvåpen, som ifølge politiets våpeninstruks i automatstilling skyter 13 – 14 skudd pr. sekund.

- (16) I våpenforskriften 25. januar 1963 med senere endringer lyder § 2-8 slik:

**”§ 2-8. Erverv av hel- eller halvautomatisk skytevåpen
Det gis ikke tillatelse til å erverve og inneha hel- eller halvautomatiske skytevåpen eller våpendeler av militær karakter. Politidirektoratet kan dispensere fra denne bestemmelsen.”**

- (17) Det er opplyst i skranken at dispensasjon for halvautomatiske skytevåpen kan gis samlere, men at dispensasjon ikke gis for helautomatiske våpen. MP5 kan, slik lagmannsretten opplyser, bare brukes lovlig av politiet og det militære.
- (18) Det er etter dette åpenbart at MP5 er av de våpentyper som § 33 annet ledd er beregnet på. Det er et ytterst farlig våpen med stor ildkraft. Det er videre et våpen som private ikke lovlig kan besitte. Etter den totalvurdering som skal foretas etter annet ledd annet punktum, finner jeg det klart at erverv eller besittelse av et automatvåpen av denne type normalt må medføre at § 33 annet ledd får anvendelse.
- (19) Forsvarer har spesielt anført at sluttstykkehodet manglet på det beslaglagte våpen. Jeg finner ikke å kunne tillegge dette avgjørende vekt i motsatt retning. Slik jeg har gjengitt, legger lagmannsretten til grunn at den manglende del vil kunne skaffes i kriminelle miljøer. Jeg viser også til den beslaglagte ammunisjon som passet til maskinpistolen. Våpenet, slik det ble beslaglagt, ville dessuten kunne brukes som trussel ved voldelige forbrytelser, da det ikke uten videre kan ses at et sluttstykkehode mangler.
- (20) Den beslaglagte revolveren, som også er et grovkalibret og meget farlig våpen, fører til at kravet etter § 33 annet ledd er overoppfyllt.
- (21) Anken over lovanvendelsen, som knyttet seg til anskaffelse og besittelse av våpnene, har etter dette ikke ført frem. Det er anket over straffutmålingen også dersom lagmannsrettens lovanvendelse opprettholdes, men kun anført som begrunnelse at overtredelsen ligger i nedre del av anvendelsesområdet for våpenlovens § 33 annet ledd. Det er jeg i og for seg enig i. Jeg finner det likevel klart at heller ikke denne del av anken fører frem. Lagmannsretten uttaler at overtredelse av våpenloven må tillegges vesentlig vekt ved straffutmålingen i saken. Jeg er enig i dette. I vår sak kommer i tillegg de øvrige forhold tiltalte er dømt for.
- (22) Jeg stemmer for denne

K J E N N E L S E :

Anken forkastes.

(23)	Dommer Indreberg:	Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
(24)	Dommer Skoghøy:	Likeså.
(25)	Dommer Stang Lund:	Likeså.
(26)	Dommer Lund:	Likeså.

(27) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

K J E N N E L S E :

Anken forkastes.